

6. SINIF TÜRKÇE DERSİ YILDIRIM YAYINLARI 1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI (SENARYO 4)

T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Bazı hayvanlar avcısından kurtulmak ve kendisini korumak için bir uzvunu bırakabilir, sonra bu uzvun yerine yenisini oluşturabilir. Örneğin yengeçler bacaklarını, kertenkeleler kuyruklarını ve denizyıldızlarıysa kollarını bırakabilir.

Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamı aşağıda verilmiştir. Anlamı verilen sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısına yazınız. (15 Puan)

Organ: Uzuv

Hayvanların çoğunda, gövdenin sonunda bulunan, omurganın uzantısı olan uzun ve esnek organ: Kuyruk

Bir kimseyi veya bir şeyi dış etkilerden, tehlikeden, zor bir durumdan uzak tutmak: Korumak

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

2. Her toplum farklı beslenme alışkanlıklarına ve mutfak kültürüne sahiptir. Yaşanılan zamanın teknolojisi, bölgenin iklimi, toprağın yapısı ya da su kaynakları gibi değişkenler bu farklılıklar üzerinde çok etkilidir. Sonuçta tüm toplumların tarım ve hayvancılık yapmaya başladığı dönemlerde bile bambaşka iklimler yaşandığı için elde edilebilecek ürünler de çeşitlilik gösterir.

Bu metindeki altı çizili sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklayınız. (12 Puan)

Farklı: İsmi nitelemiştir.

Bu: İsmi işaret bakımından belirtmiştir.

Tüm: İsme belgisizlik anlamı katmıştır.

Bambaşka: İsmi nitelemiştir.

T.6.3.17. Metinle ilgili soruları cevaplar.

3. Yerküremizin iç kısımlarında magma olarak adlandırılan erimiş kayaç havuzları bulunur. Etkin bir yanardağda patlamalar ve püskürmeler olabilir. Bunun sonucunda yer kabuğu altındaki magmada bulunan sıcak maddeler yeryüzüne çıkar. Yüzeye çıktıklarında lav adını alan bu maddeler, akarken bir ateş nehrini anımsatır. Lav yüzeye çıktığında sıcaklığı 1.000 santigrat dereceyi yani deniz seviyesinde kaynayan suyun sıcaklığının 10 katını aşabilir.

Bu metne göre yer kabuğu altındaki magmada bulunan sıcak maddeler yeryüzüne nasıl çıkar? (10 Puan)

Etkin bir yanardağda yaşanan patlamalar ve püskürmeler sonucunda yer kabuğu altındaki magmada bulunan sıcak maddeler yeryüzüne çıkar.

T.6.3.24. Metnin içeriğini yorumlar.

4. Lav sütunları olarak bilinen yapılar, dünyada çok az yerde bulunuyor. Ülkemizde ise sadece Batı Karadeniz kıyılarında var. Lav sütunları, yeryüzündeki oluşumların en güzel örneklerinden biridir. Bu lav sütunlarının 80 milyon yıl kadar önce ortaya çıktığı düşünülüyor.

Bu metinde geçen bir öznel bir de nesnel cümleyi belirleyerek aşağıdaki boşluklara yazınız. (8 Puan)

Öznel cümle: Lav sütunları, yeryüzündeki oluşumların en güzel örneklerinden biridir.

Nesnel cümle: Ülkemizde ise sadece Batı Karadeniz kıyılarında var.

T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

5. Soluk aldığımızda akciğerlerimize dolan havadan gereksinim duyduğumuz oksijeni karşılarız. “Temiz hava, bol oksijen!” denince de aklımıza ilk olarak bitkilerin bolca bulunduğu parklar, bahçeler ve ormanlar gelir. Çünkü bitkiler havayı temizler ve oksijen üretir.

Bu metindeki altı çizili kelimelerin yapı özelliklerini (basit, türemiş, birleşik) yazınız. (15 Puan)

Akciğerlerimize: Birleşik

Havadan: Basit

Bolca: Türemiş

Ormanlar: Basit

Bitkiler: Türemiş

T.6.3.21. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.

6. Dağ horozu çoğunlukla 1.500 metreden yüksekte bulunan yamaçlarda, çalılıklarda ve ormanların yakınlarında görülür. Sabahın erken saatlerinde ya da akşamüstü beslenir. Ayı üzümü, orman gülü gibi çalılarla bazı ağaçların filizlerini, ardıç ve kuşburnu meyvelerini tüketir.

Bu metne uygun bir başlık belirleyerek aşağıdaki boşluğa yazınız. (10 Puan)

Dağ Horozu

T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

7. Aşağıda boş bırakılan yerlere yay ayrıç içinde verilen anlamları ifade eden cümleler yazınız. (9 Puan)

a) Geç saatlere kadar film izlediği için okula geç kalmış. (Neden-sonuç)

b) Halı sahada maç yapmak için ödevlerini erken bitirmiş. (Amaç-sonuç)

c) Okulun tadilatı biterse kendi okulumuza geçeceğiz. (Koşul)

T.6.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

T.6.4.10. Yazdıklarını düzenler.

8. Paylaşmanın önemini anlatan bir metin yazınız. Yazınızı oluştururken yazım ve noktalama kurallarına dikkat ediniz. Uygun bir başlık getirmeyi unutmayınız. (21 Puan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....